

FRANSIZ BASININDA TÜRKİYE
ARALIK 2011, No: 1

TUSIAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
BEIJING	tusiad.china@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

33, RUE GALILEE 75116 PARIS T: +33 1 44 43 55 35

Aşağıda Fransız basınında ön plana çıkan konuların özeti ve ilgili makalelerden seçmeler derlenmiştir.

ERMENİ SOYKIRIMININ İNKÂRINI CEZALANDIRAN YASA TASARISI

UMP Marsilya Milletvekili Valérie Boyer tarafından sunulan Ermeni soykırımının inkârını cezalandıran yasa tasarısı Fransız Meclis'te açık oylama yöntemiyle yaklaşık 60 milletvekilinin bulunduğu oturumda, 45'a karşı 10 Milletvekili'nin oylamasıyla kabul edildi. 22 Aralık 2011 tarihinde oylanan yasa, inkâra karşı bir yıl hapis ve ile 45 bin Euro para cezası ön görüyor.

Yasanın gündeme gelişi ve yol açtığı tartışmalarla ilgili Fransız ulusal ve yerel basınında pek çok makale yayınlandı.

Yasa hem iktidar hem muhalefet partisi Milletvekilleri arasında önemli görüş ayrılıklarını ortaya çıkardı. Yasaya karşı çıkan milletvekilleri tarihsel olaylar konusunda yasa yapılmaması gereği, yasanın anayasaya ve düşünce özgürlüğüne aykırı olacağı yönünde görüş bildirdi. Bu görüşlerin yanında Fransız basını Milletvekillerinin, Ermeni örgütlerinin baskısıyla yasanın bir seçim propagandası olarak ortaya çıkması yönünde eleştirilerini de yansıttı.

« Les députés pénalisent la négation des génocides », 23 décembre 2011, Le Monde, Eric Nunes.

« Les députés pénalisent la négation des génocides, le vain débat sur les lois mémorielles », 23 décembre 2011, Le Monde, Patrick Roger.

« Les députés pénalisent la négation des génocides, Droite et gauche approuvent, à l'Assemblée nationale, un texte soutenu par les associations arméniennes », 23 décembre 2011, Le Monde, Patrick Roger.

Yasa tasarısının oylanması sürecinde Türk kökenli Fransız vatandaşları çeşitli protesto gösterileri yaptılar.

« Génocide arménien : l'Assemblée vote, les turcs tonnent », 23 décembre 2011, Libération, Juliette Rabat.

« Protestations officielles contre la France avant un vote au Parlais- Bourbon sur le génocide arménien », 19 décembre 2011, Le Monde, Guillaume Perrier.

Türk iş dünyasını temsilen Ümit Boyner Başkanlığı'nda TUSIAD ve Rıfat Hisarcıkıoğlu Başkanlığı'nda TOBB heyetlerin ve TBMM'yi temsilen Volkan Bozkır Başkanlığı'nda bir Milletvekili heyetinin Paris'te yaptığı görüşmeler de Fransız basınında önemli yer buldu.

« Deux délégations turques tentent de dissuader les députés de voter la loi », 22 décembre 2011, Le Monde, Patrick Roger.

« Génocide arménien – Le Patronat turc met la pression sur la France. », 19 décembre 2011, Le Télégramme.

« Génocide arménien: deux délégations turques à Paris pour empêcher une loi », 19 décembre 2011, Le Point.

« Loi sur le génocide arménien: deux délégations turques à Paris en mission dissuasion », 21 décembre 2011, RFI.

« Génocide arménien: le patronat turc prévient de "dégâts majeurs" pour la France », 18 décembre 2011, l'Express.

Yasanın onaylanmasının ardından Türkiye Paris Büyükelçisi'ni Ankara'ya çağırılması, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından ekonomik, diplomatik ve askeri alanda açıklanan yaptırımlar basına yansıdı. Fransız basını özellikle Başbakan Erdoğan'ın Fransa Cumhurbaşkanı'nı oy almak uğruna ikili ilişkileri feda etmek yönünde eleştirileri ve Fransa'yı kendi tarihiyle yüzleşmesi konusunda çağrılarını geniş yer verdi.

« Génocide arménien :Ankara sanctionne Paris », 26 décembre 2011, Le Monde, Guillaume Perrier.

« La Turquie ouvre les hostilités avec la France », 23 décembre 2011, Le Figaro, Sophie Huet et Laure Marchand

« Ankara annonce des rétorsions –Le Premier ministre turc a notamment rappelé son ambassadeur à Paris », 23 décembre 2011, Libération, Marc Semo

« La Turquie prend la France à partie sur son passé colonial » 24 décembre 2011, Le Figaro, Laure Marchand.

« Paris-Ankara : génocide et de jeu de massacre », 24 décembre, Libération, Marc Semo.

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun Fransa'nın kararını Orta Çağ görüşü olarak nitelemesi ve bu tutumu Avrupa için büyük bir tehlike gördüğünü bildirmesi dikkat çekti. Aynı zamanda Davutoğlu'nun Fransa Cumhurbaşkanı'nın Başbakan Erdoğan'a bu yasa tasarısına karşı çıkacağı vaadinde bulunmasına rağmen yasayı desteklemesini şaşırtıcı bulduğu da Fransız basınında yer aldı.

« Génocide arménien: Ankara accuse Paris », 15 décembre 2011, Le Figaro.

« Génocide arménien : Ankara accuse Sarkozy d'avoir manqué à sa promesse » 26 décembre 2011, Le Monde.

Türkiye'nin tepkilerine karşılık Nicolas Sarkozy Fransa'nın kimseye ders vermediğini ve kimseden de ders almayacağını bildirdi. Cumhurbaşkanı'nın Türkiye'yi sakin olmaya davet ettiği mesajında iki ülkenin karşılıklı olarak farklı inançlarına saygı duyması gerektiği mesajına yer verildi.

« La France demande aux Turcs de garder leur calme », 24 décembre 2011, Le Figaro, Sophie Huet.

« Génocide arménien : Sarkozy appelle au calme, Juppé regrette le vote », 17 décembre 2011, Libération.

Fransız basını, yasanın gündeme gelişinin Nicolas Sarkozy'nin 2007'de Cumhurbaşkanlığı'na seçilmesi sırasında Ermeni diasporasına yaptığı vaatlerle bağlantısına da dikkat çekti. Yeni bir seçim kampanyası dönemine yaklaşıırken Cumhurbaşkanı Sarkozy'nin Ermenistan ziyaretinde Türkiye'ye tarihiyle yüzleşmesi çağrısında bulunduğu da hatırlatıldı.

« Le prix du pari arménien de Sarkozy », 26 décembre 2011, Le Télégramme.

« Loi sur le génocide : « un aboutissement » pour la communauté » arménienne, 23 décembre 2011, Le Progrès.

« Risque de nouvelle crise franco-turque sur le génocide arménien », 15 décembre 2011, Libération.

Yasa tasarısını gündeme getiren iktidar partisi Milletvekillerinin görüş ayrılıklarının yanı sıra, hükümet içinde de Dışişleri Bakanı Alain Juppé Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'den farklı bir tavır sergiledi. Juppé bir yandan Türkiye Fransa ilişkilerinin önemine atıfta bulunarak yasanın uygunsuzluğunu vurgularken, bir yandan da Türkiye'yi tepkilerinde ölçülü olmaya çağırdı. Dışişleri Bakanı iki ülke arasında diyalogun mutlaka sürdürülmesi gerektiğini vurguladı.

« Génocide arménien : Sarkozy appelle au calme, Juppé regrette le vote », 17 décembre 2011, Libération.

Yasanın iki ülke arasında ekonomik ilişkilere etkilerini değerlendiren ekonomi gazeteleri Fransız şirketlerinin kamu ihalelerinde zor duruma düşebileceklerine dikkat çekti. Dünya Ticaret Örgütü üyesi ve AB ile gümrük birliği içinde olan Türkiye'nin Fransız mallarına boykot uygulamasının mümkün olamayacağı vurgulandı. Aynı zamanda, olası boykot eylemlerinin, pek çok şirketin Türkiye'de üretim yapması nedeniyle Türk ekonomisine de olumsuz etkileri olacağı belirtildi.

« Les intérêts français en Turquie menacés », 22 décembre 2011, Les Echos, Yves Bourdillon.

« Génocide arménien : les menaces d'Ankara contre Paris sont difficilement applicables », 22 décembre 2011, La Tribune, Agathe Machecourt et Romain Renier.

« France et Turquie en conflit autour du génocide arménien », 20 décembre 2011, le Point.

Fransız basınında görüşlerine yer verilen tarihçiler yasayı yersiz ve zamansız bulduklarını dile getirdiler. Dile getirilen görüşler arasında yasanın yalnızca Türkiye'yi AB'den uzaklaştırmaya yarayabileceği de yer alıyor.

« Michel Winock pose son regard d'historien sur la prochaine élection présidentielle et s'insurge contre le récent vote par l'Assemblée d'une loi pénalisant la négation du génocide arménien. », 25 décembre 2011, Le Parisien.

« Il s'agit d'éloigner la perspective d'une candidature de la Turquie à l'Europe », 22 Décembre 2011, Libération,

Fransız basını ayrıca Türkiye'de entelektüellerin “soykırım” nitelemesi hakkında farklı görüşlerde ve yeni yasa tasarısının sonuçları konusunda endişeli olduklarına dikkat çekti.

« Les intellectuels turcs inquiets et divisés », 23 décembre 2011, Le Figaro.

« Les intérêts français en Turquie menacés », 22 décembre 2011, Les Echos, Yves Bourdillon.

SURİYE

Türkiye'nin, Arap Birliği ile birlikte, Suriye'ye karşı yaptırımlar uygulamaya başlaması Fransız basınında yer buldu. Ahmet Davutoğlu tarafından açıklanan yaptırımların Suriye halkına zarar vermeyecek şekilde öngörüldüğü konusunda beyanlara da yer verildi.

« La Turquie et le Liban vont prendre des sanctions contre le régime syrien », 30 décembre 2011, le Monde.

« La Turquie annonce de nouvelles sanctions contre la Syrie », 7 Décembre 2011, Le Monde.

« La Turquie hausse le ton face à la répression syrienne », 9 Décembre 2011, Challenges.

Türkiye Suriye ilişkilerinde yaşanan son gelişmelerin Türkiye ABD ilişkilerine olan yansımaları ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden'ın 1 Aralık'ta Türkiye'ye gerçekleştirdiği ziyarete değinen haberlerde dile getirildi. Bu çerçevede ABD'nin NATO üyesi, müttefik ve bölgesel güç olan Türkiye'nin önemli rolünü vurguladığı ve Suriye muhalefeti ile diyalogunu desteklediği belirtildi.

« Syrie: Joe Biden somme le président Assad de partir et salue la fermeté de la Turquie », 2 Décembre 2011, Le Point.

TÜRKİYE VE ARAP DÜNYASI

Fransız basını Türkiye'nin Arap ülkelerinde yaşanan gelişmelere paralel olarak liderlik rolünü çeşitli boyutlarıyla incelemeye devam ediyor. Bu bağlamda Başbakan Erdoğan'ın Tunus, Mısır, Libya ziyaretlerinde reformist güçlere öncü olma isteğini gösterdiği dile getiriliyor. Bununla birlikte AKP'nin son dönemdeki otoriter yaklaşımları, özgürlükler alanında kısıtlamalar ve Kürt sorununun liderlik rolünü zayıflattığına dikkat çekiliyor.

« La Turquie veut être le mentor des nouvelles démocraties arabes », 8 décembre 2011, Challenges.

« Turquie: les ratés du "modèle" Erdogan », 18 décembre 2011, L'Express.

« Printemps arabe et automne turc », 8 décembre 2011, Le Monde.

EKONOMİ

Türkiye ekonomisi ile ilgili değerlendirmeler 2011'in 3. çeyreğinde yaşanan %8,2'lik büyüme oranına dikkat çekiyor. Kamu maliyesinde dengesizlikleri giderek üzere izlenen maliye ve para politikalarının devamının Moody'sin Ba2 notunu yükseltmesiyle sonuçlanacağı bildiriliyor.

« Turquie : croissance de de 8,2% au 3T » 12 Décembre. Le Figaro,

« Turquie-Bond de la croissance au T3, pas de ralentissement en vue », 12 Décembre 2011, Les Echos.

« La note de la Turquie pourrait être relevée-Moody's », 30 décembre 2011, Les Echos.

Ekonomi haberleri Türkiye-Azerbeycan ve Türkiye-Rusya doğal gaz boru hattı anlaşmalarına da yer veriyor.

« Accord sur le gaz entre Ankara et Bakou », 26 décembre 2011, le Figaro.

« Accord russo-turc sur le gazoduc South Stream », 8 Décembre 2011. Les Echos.

GAZETECİ TUTUKLAMALARI

Türkiye'de gazetecilerin tutuklanması süreci Fransız basını tarafından yakından izleniyor. AFP fotoğrafçısı Mustafa Özer ve KCK bağlantısı olduğu ileri sürülen Kürt kökenli gazetecilerin tutuklanmasına yer veren son haberlerde AGİT'in Türkiye'yi uyardığı dile getiriliyor.

« Des journalistes arrêtés en Turquie », Challenges, 21 décembre 2011

« Journalistes arrêtés en Turquie : mise en garde de l'OSCE », 20 décembre 2011, Les Echos.